Z KURÁTORSKÝCH PREJAVOV

ALTER EGO - 2005

VIS - A - VIS - 2006

KOZMICKÝ DIZAJN – 2010

MAĽBA – 2012

ALTER EGO *na spôsob lyrickej abstrakcie*

6. október 2005

Literárny dvojtýždenník 30. novembra 2005

"Prognózy hovoriace o postupnom zániku klasického závesného obrazu, ktoré sa niekedy viac, inokedy menej sebavedome vyhlasovali ešte začiatkom 90. rokov, boli, zdá sa iba planým poplachom. Obraz ako artefakt žije a nielenže žije, ale dokonca prežíva renesanciu. Našťastie. Svedčí o tom zvyšujúci sa záujem o tento spôsob sebavyjadrovania výtvarníkov nielen u nás, ale všade tam, kde je o výtvarné umenie záujem a kde maliarstvo prekvitá. Príspevkom s dostatočnou výpovednou hodnotou, ktorá tento fakt, potvrdzuje je výstava obrazov profesionálneho výtvarníka akad. mal. Pala Michaliča a začínajúcej výtvarníčky Ivany Živčákovej v historickej levočskej radnici pod názvom Alter ego."

"Nie je to náhoda, ak vezmem za určujúci fakt skutočnosť, že jednak Michalič, ale aj Živčáková nezobrazujú to, čo je viditeľné, ale to, čo pramení z hĺbok ich duše, teda to, čo je neviditeľné. Už tým je na prvý pohľad zrejmé, že obaja pracujú s abstrakciou a aby to nebola iba hocijaká abstrakcia, dali jej rozmer lyrickosti."

"Živčáková svoje abstraktne poňaté predlohy zjemňuje intenzitou senzibilného pocizu. Jej obrazové znaky smerujú k symbióze ľudskej, zvieracej a rastlinnej podstay. Neraz pracuje s chaosom farebných lineatúr. Tvorivú hodnotu paradfocne nadobúda deformáciou, ktorá ju chráni pred sĺznutím do konkrétnej figurácie."

Tibor Kočík

LITERÁRNY DVOJTÝŽDENNÍK 30. NOVEMBRA 2005

VÝTVARNÍCTVO

Alter ego na spôsob lyrickej abstrakcie

Prognózy hovoriace o postupnom zániku klasického závesného obrazu, ktoré sa niekedy viac, inokedy menej sebavedome vyhlasovali ešte začiatkom 90. rokov, boli, zdá sa, iba planým poplachom. Obraz ako artefakt žije a nielenže žije, ale dokonca prežíva renesanciu. Našťastie. Svedčí o tom zvyšujúci sa záujem o tento spôsob sebavyjadrovania výtvarníkov nielen u nás, ale všade tam, kde je o výtvarné umenie záujem a kde maliarstvo prekvitá. Príspevkom s dostatočnou výpovednou hodnotou, ktorá tento fakt potvrdzuje, je výstava obrazov profesionálneho výtvarníka akad. mal. Pavla Michaliča a začínajúcej výtvarníčky Ivany Živčákovej v historickej levočskej radnici pod názvom Alter ego.

Michalič (1962) umeňovednej i umenie milujúcej verejnosti nie je neznámy. Donedávna pôsobil na banskobystrickej Akadémii umenia, má za sebou slušný počet autorských i kolektívnych výstav u nás i v zahraničí. Úspešne naštartovať umeleckú dráhu mu umožnila kvalitná výtvarnoumelecká príprava – ponajprv na košickej umeleckej priemyslovke a hneď po jej skončení štúdium na bratislavskej VŠVU. Kým Michalič ako profesionálne zdatný a skúsený výtvarník si svoju poziciu maliara a grafika každou výstavou neomylne potvrdzuje, mladučká dvadsaťšesťročná Ivana Živčáková, absolventka Prešovskej univerzity, sa zatiaľ o priazeň verejnosti ešte iba uchádza. Alter ego, ako sa vystavujúca dvojica rozhodla svoju prezentáciu pomenovať, siaha do terminológie analytickej hlbinnej psychológie. Nie je to náhoda, ak vezmeme za určujúci fakt skutočnosť, že jednak Michalič, ale aj Živčáková nezobrazujú to, čo je viditeľné, ale to, čo pramení z hĺbok ich duše, teda to, čo je neviditeľné. Už tým je na prvý pohľad zrejmé, že obaja pracujú s abstrakciou a aby to nebola iba hocijaká abstrakcia, dali jej rozmer lyrickosti.

Psychologicky vzaté, alter ego je niečo ako naše druhé Ja, niečo, čo sa stáva našou "pravou rukou", naším dôverníkom, niečo, čo je neznáme. A všetko, čo patrí do kategórie onoho "neznámeho", tvorí protipól každej skúsenosti. Lebo neznáme je to, čo stojí proti tomu, čo je známe všetkým, pretože protirečí obvyklým normám skúsenosti. Obdobné protirečenia sú vlastné aj umeniu, o to viac, že umenie je neustála metamorfóza a tú by sme mali prijímať a chápať ako permanentnú, ustavičnú premenu…

Oboch, Michaliča i Živčákovú, čosi umelecky spája, ale i rozdeľuje. Michalič spracúva s jemu vlastnou disciplínou repertoár farby a línie. Jeho maľba s využitím širokého registra červených odtieňov vo výraze nadobúda pomerne silnú dávku dramatickosti. Spontánnym maliarskym gestom manifestuje osobnú silu vlastného temperamentu. Procesom rozkladu farieb i obrazových javov vyúsťuje do tvorby, z ktorej presvitá možnosť vyslobodiť sa z chaosu vnútorných tlakov. To mu umožňuje aj impulzívny akt maľby smerujúci k psychoanalytickému obnaženiu autentickej sebavýpovede. Kreatívnu potenciu výraznejšie než Živčáková formuje do lyrickoabstraktnej expresivity.

Živčáková svoje abstraktne poňaté predlohy zjemňuje intenzitou senzibilného pocitu. Jej obrazové znaky smerujú k symbióze ľudskej, zvieracej a rastlinnej podstaty. Neraz pracuje s chaosom farebných lineatúr. Tvorivú hodnotu paradoxne nadobúda deformáciou, ktorá ju chráni pred sĺznutím do konkrétnej figurácie. Obom je vlastná kompozičná disciplína, nezložitá farebno-formálna výstavba obrazu s priamo určujúcou fantáziou.

Výstava umožňuje nielen presnejšiu a prísnejšiu profiláciu oboch výtvarníkov, ale predstavuje aktuálnu sondu do ich súčasných tvorivých zámerov – v prípade Pavla Michaliča bez pochýb ovplyvnených nedávnym, už druhým študijným pobytom v mekke svetového výtvarného umenia, v New Yorku.

TIBOR KOČÍK

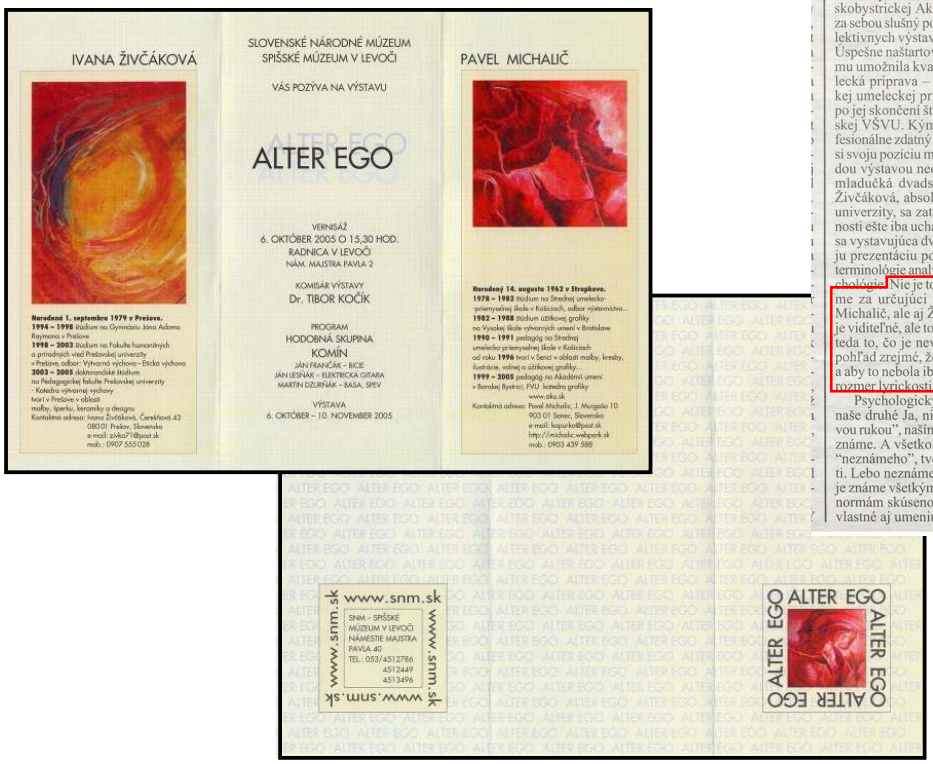

IVANA ŽIVČÁKOVÁ

SLOVENSKÉ NÁRODNÉ MÚZEUM
SPIŠSKÉ MÚZEUM V LEVOČI

VÁS POZÝVA NA VÝSTAVU

ALTER EGO

VERNISÁŽ
6. OKTÓBER 2005 O 15,30 HOD.
RADNICA V LEVOČI
NÁM. MAJSTRA PAVLA 2

KOMISÁR VÝSTAVY
Dr. TIBOR KOČÍK

PROGRAM
HODOBNÁ SKUPINA
KOMÍN
JÁN FRANČÁK – BICIE
JÁN LESŇÁK – ELEKTRICKÁ GITARA
MARTIN DŽURŇÁK – BASA, SPEV

VÝSTAVA
6. OKTÓBER – 10. NOVEMBER 2005

PAVEL MICHALIČ

Narodený 14. augusta 1962 v Strepkove.
1978 – 1982 študium na Strednej umelecko-priemyselnej škole v Košiciach, odbor výtvarníctvo...
1982 – 1988 štúdium užitkovej grafiky na Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave
1990 – 1991 pedagóg na Strednej umelecko-priemyselnej škole v Košiciach
od roku **1996** horí v Senci v oblasti maľby, kresby, ilustrácie, voľnej a užitkovej grafiky...
1999 – 2005 pedagóg na Akadémii umení v Banskej Bystrici, PVU katedra grafiky
www.aku.sk
Kontaktná adresa: Pavel Michalič, J. Murgaša 10
903 01 Senec, Slovensko
e-mail: kopurka@post.sk
http://michalic.webpark.sk
mob.: 0903 439 588

www.snm.sk
SNM – SPIŠSKÉ MÚZEUM V LEVOČI
NÁMESTIE MAJSTRA PAVLA 40
TEL.: 053/4512786
4512449
4513496

ALTER EGO

Ivana Živčáková: VIS - A - VIS

7. marec 2006

Vážení prítomní, priatelia výtvarného umenia a výtvarných umelcov.

Rád by som len krátko na úvod podotkol, prečo som komisárom výstavy. Neviem. Samozrejme, že ma požiadala autorka, s úctou to prijímam. No v maliarskych dušiach je, a to nás trochu zdržiava od vyjadrovania názorov, veľa unavenosti. To nás škrie spolu s Ivanou. Človek maľuje rovnako rád státisíce rokov, no tento zakcelerovaný vedecký, pedagogický a akademický svet nám často kladie, odpusťte, čudné otázky a podmienky.

Klasik Leonardo da Vinci sa mýli, keď tvrdí, že žiadne ľudské skúmanie nemôže byť považované za skutočnú vedu, pokiaľ neprejde skúškou z matematiky. Na druhej strane klasik Dušan Srvátka vraví, že každý obraz je objav. Ja vravím, pozrime na obrázky, uvidíme všetko.

Tvorba Ivany Živčákovej je evidentným vyjadrením viacerých ľudsko – ženských prosieb a žensko – ľudských túžob naliehavo vypovedať. Všade drieme hravé a veselé dievča. Elipsovité a kruhovité tvary sú hľadaním väčšej intenzity ľudského i slnečného tepla. A mnohé obrazy maľované za horúceho dňa zas cítiť elégiou nad nestálosťou rozžhavenej zeme do teploty, v ktorej vyrastajú všetky kvety vo farbách ohňa. Tej je najviac. Je tu aj modrá. Spolu so zelenou pôsobia až prekvapivo a nie sú možno ani osviežením, ale opatrnou návesťou a farebným potvrdením možných životných sklamaní – čiernej farby. Tej je tu pramálo. Viera v to, že je nejaká ľudská viera, ktorá nás hneď po narodení nepostaví do polohy nositeľa dedičného hriechu vyhráva. Vymaľováva. A kreslí. To znamená, že zdôrazňuje. Tu som!, maliarka, dievča, dcéra. Idúca na pohon slnka a úsmevu. A jadra zmyslu slov Zoči – voči. Tak sa dívajme. A žime pokiaľ sa dá ešte v tomto svete paragrafov, grafov, tabuliek, ročných správ a rastúcich magnátov požierajúcich ľudskú identitu. My maliari na to zvysoka ... maľujeme.

V ateliéri Ivany Živčákovej som nevidel ani počítač, ani televízor, a tak som sa mohol dívať Zoči – voči obrázkom i autorke. A to je to, čo som cítil. A je to aj poďakovanie, že tu môžem s vami dnes spoluobjavovať.

Mgr. Jaroslav Ondo, kurátor výstavy

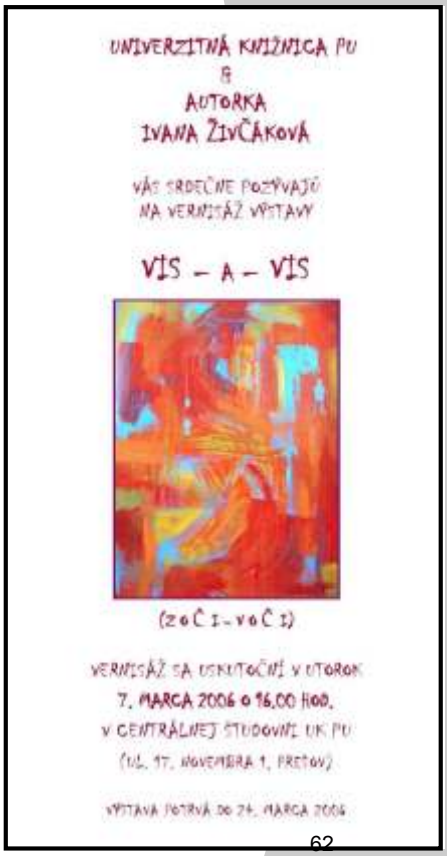
UNIVERZITNÁ KNIŽNICA PU
S
AUTORKA
IVANA ŽIVČÁKOVÁ

VÁS SRDEČNE POZývajú
NA VERNISÁŽ VÝSTAVY

VIS – A – VIS

(zoČ i-voČ i)

VERNISÁŽ SA USKUTOČNÍ V UTOROK
7. MARCA 2006 o 16.00 HOD.
V CENTRÁLNEJ ŠTUDOVNI UK PU
(UL. 17. NOVEMBRA 1, PREŠOV)

VÝSTAVA TRVÁ DO 24. MARCA 2006

KOZMICKÝ DIZAJN 2010

Vážení priatelia,

stretávame sa na vernisáži už 4. ročníka výstavy KOZMICKÝ DIZAJN 2010, poriadaného v čase Svetového kozmického týždňa. Toto netypické podujatie, ktoré vzniklo z podnetu prešovskej Hvezdárne a planetária, tvorivo nadväzuje na východiskovú koncepciu prepojenia vedy a umenia, ako synergického pôsobenia oboch sfér na vnútorný svet človeka. Po počiatočnej konfrontácii vzájomného priestoru, môžeme dnes už hovoriť o tradícii, o etablovaní sa umenia v priestoroch vedeckej inštitúcie, v rámci projektu „Spoznaj vesmír v planetáriu“, zaštíteného Agentúrou na podporu výskumu a vývoja..

Tento ročník KD umelecky zastrešujú členovia Združenia pre umenie KATEDRUM pri KVVU FF PU v Prešove. Na výstave sa zúčastňujú 6 členovia združenia, ktorí sa vo svojej tvorbe dlhodobo venujú problematike blízkej sledovanej oblasti, alebo ju prijali ako tvorivú výzvu. Ponúkajú obraz o úcte umelca k vede aj odraz vedy v umení. Veríme, že nájdu aj recipročnú satisfakciu.

Ivana Živčáková nezaprie radosť z farby. Cez svoje akrylové maľby pozerá na oblohu plnú svetiel, padajúcich hviezd a komét s divokými ohnivými chvostmi. Súhvezdie Virgo ju vedie ako osudové znamenie. Stráca sa v diaľke spaľujúceho žiarivého Kozmického priestoru.

Paralela vesmíru – výzva aj tajomstvo, priestor pre fantáziu aj poznanie, túžba dotknúť sa hviezd, ale aj ležať na lúke a pozorovať nočnú oblohu.

Prajme si niečo pekné keď padá hviezda.

PhDr. Edita Vološčuková, PhD.

kurátorka výstavy

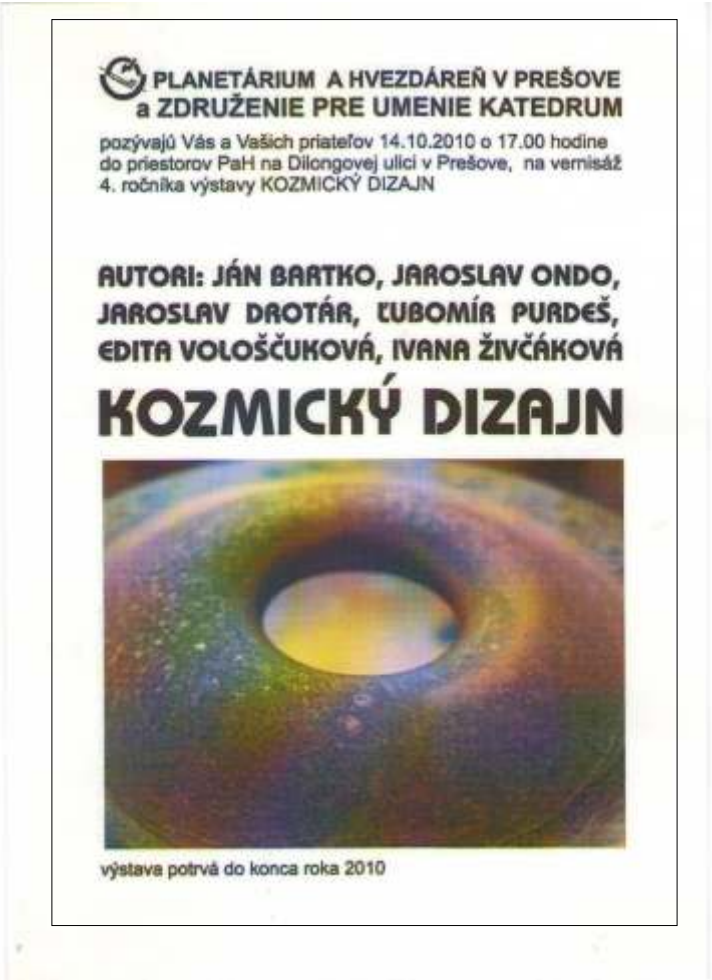

Maľba

Komorný príbeh maľby na spôsob lyrickej abstrakcie.

Výstava diel akad. mal. Pavla Michaliča a Mgr. Ivany Živčákovej nie je ich prvým spoločným podujatím. Aj na tejto prezentácii oboch umelcov spája čosi podstatné: prinajmenšom to, že vnímateľom svojich diel nepredkladajú hotové, púhym zrakom čitateľné obrazy, že sa nepridŕžajú čisto objektívnej reality, že nezobrazujú iba to, čo je viditeľné, že predmetom ich maliarskeho a umeleckého záujmu je predovšetkým to, čo pramení zhĺbky ich duše. Vduchu Goetheho: „Všetko vonkajšie je taktiež vnútorné" .

Akademický maliar Pavol Michalič (1962) v kontexte slovenského výtvarného umenia je prítomný od absolutória bratislavskej Vysokej školy výtvarných umení. Začiatkom 90. rokov svoje výtvarné ambície rozvinul do voľnej grafiky, kresby amaľby. V súčasnosti sa tomuto trojzáprahu výtvarných disciplín venuje ako profesionálny výtvarník. Základom jeho maliarskych kreatívnych postupov je práca s farbou, vnímanie jej optických kvalít. Jeho maľba nadväzuje na viacročný umelecký program, ktorým sa v období posledných piatich až šiestich rokov prezentoval na Slovensku, v Čechách, Poľsku, Rakúsku. Michalič vie byť aj excelentným kresliarom. Jeho kresbová línia je presvedčivá, pokiaľ ide o reprodukciu reality; kreatívna, metaforická, imaginatívna, pokiaľ ide o nadreálne uchopenie témy.

Iný príbeh predstavuje maliarsky prejav Ivany Živčákovej (1979). Svoje abstraktne poňaté predlohy pocitovo senzibilizuje. Impulzívny akt maľby smeruje k analytickému obnaženiu výpovedí. Neraz pracuje s chaosom farebných lineatúr. Tvorivú hodnotu paradoxne nadobúda deformáciou, ktorá ju chráni pred skĺznutím do konkrétnej figurácie. Spontánnym maliarskym gestom manifestuje osobnú silu vlastného temperamentu širším repertoárom farieb a línií.

Obaja, ako Michalič, tak aj Živčáková, maliarske témy spracúvajú spontánnym gestom, pričom kreatívny akt formujú raz do lyrickej (Michalič), inokedy expresívne abstrakcie (Živčáková). Čo je však podstatné, priamo i nepriamo poukazujú na to, že nami prežívaná skutočnosť nie je len o racionalite, ale aj o iracionalite – prinajmenšom o snoch, legendách, mýtoch, ale tiež o predstavivosti, imaginácii, fantázii. Alebo inak povedané: Ako umelci tušia, že celok duše iba intelekt neobsiahne a že ani k vytvoreniu celkového obrazu sveta iba intelekt nestačí. Vari aj preto niektoré z prezentovaných diel evokujú nekonečný priestor, univerzum, prípadne ono kantovské nebo nad nami, mravný zákon v nás...

Košice 22. 1. 2012 Dr. Tibor Kočík
člen Združenia historikov moderného umenia